

Пацвярджэнне выключнасці і індывідуальнасці кожнай бібліятэкі

(Працяг. Пачатак у № 25)

У намінацыю «За навацыі ў галіне бібліятэчнай справы» таксама даслана 8 працаў.

Першае месца сярод гарадскіх і раённых бібліятэк атрымала Цэнтральная раённая бібліятэка Светлагорскай раённай сеткі бібліятэк за рэалізацыю маштабнага сеткавага інтэрнэт-праекта «Библиотека. Перегрузка», у межах якога бібліятэкары распавядалі аб новых цікавых кнігах, чыталі дзецям казкі, праводзілі займальныя майстар-класы, анлайн-агляды віртуальных выставаў, музейныя відэарэпартажы, чытанні ўслых і г.д. Карыстальнікам патрэбна было толькі зайсці ў сацыяльныя сеткі («ВКонтакте», «Одноклассники», «Instagram»), каб глядзець і слухаць. Да ўдзелу былі прыцягнутыя ўсе гарадскія бібліятэкі. Распрацаваны лагатып Светлагорскай раённай сеткі бібліятэк і карта з указаннем месцаў знаходжання бібліятэк у горадзе (што была размешчана пры ўваходзе ў кожную).

Найлепшай сярод гарпасялковых і сельскіх бібліятэк у гэтай намінацыі стала Ляснянская бібліятэка-музей Цэнтралізаванай сеткі публічных бібліятэк Слаўгарадскага раёна за распрацоўку і рэалізацыю інавацыйных праектаў, накіраваных на павышэнне сацыяльнага статусу ўстановы, фармаванне пазітыўнага іміджу рэгіёну, прыцягненне турыстаў і інвестыцыяў, на рост цікавасці да гісторыі роднага краю. Адзін з самых адметных – ініцыятыва «Музей пад адкрытым небам» у рамках міжнароднага супрацоўніцтва «Садзейнічанне развіццю на мясцовым узроўні ў Рэспубліцы Беларусь». У выніку рэалізацыі праекта на месцы бітвы ў в. Лясная створаны музей, што стаў своеасаблівым працягам экспазіцыі, аформленай у бібліятэцы-музеі.

На другое месца журы вылучыла Навагрудскую раённую бібліятэку за рэалізаваны праект «Рэтра-фота-атэлье», на прасоўванне якога бібліятэка атрымала грант Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь у галіне навукі, адукацыі, аховы здароўя і культуры. Пачатак быў пакладзены фотаздымкамі з элементамі рэтра, але паступова была ўвасоблена ідэя пашырыць прастору, каб наблізіць мінулае да сучаснікаў: пашытыя касцюмы, набытыя аксесуары, закуп-

лена спецыяльная мэбля. Утульнасць пакою надалі шпалеры «пад даўніну» і дэкор вакна, на сценах – фотаздымкі старога Навагрудка.

Другая прэмія сярод гарпасялковых і сельскіх бібліятэк прысуджаная бібліятэцы-філіялу аграгарадка Суботнікі Іўеўскай раённай бібліятэкі за прадстаўлены краязнаўчы электронны даведнік «Жамыслаўль». Інфармацыйны рэсурс створаны з мэтай захавання і папулярнасці гісторыка-культурнай спадчыны гэтага краю, павышэння яго турыстычнага патэнцыялу, забеспячэння даступнасці інфармацыі для аддаленых карыстальнікаў, пашырэння чытацкай аўдыторыі бібліятэкі. Жамыслаўль – гэта помнік сядзібна-паркавай архітэктуры XVIII – XIX стст., унесены ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцяў Рэспублікі Беларусь. Праца над рэсурсам працягваецца.

Дыпломам трэцяй ступені ў намінацыі адзначаная Шклоўская цэнтральная раённая бібліятэка Цэнтралізаванай бібліятэчнай сеткі Шклоўскага раёна за дасягнутыя поспехі экалагічнай асветы і экалагічнага інфармавання, вывучэння і захавання прыроднай спадчыны краю. Больш за 25 гадоў пры ёй працуе аматарскі калектыў «Флоріада», удзельнікі якога займаюцца пакаёвымі і садовымі кветкамі, пашыраюць веды і практычныя навыкі па

іх вырошчванні і доглядзе. Пакаштаваць гарбаты, прыгатаванай з гаючых зёлкаў, сабраных сябрамі калектыву «Флоріада», наведнікі могуць ва ўнікальным «Фітабары», а скарыстацца цікавымі ідэямі па добраўпарадкаванні і эстэтычным афармленні сваіх домаўладанняў – у «Дызайн-цэнтры», арганізаваным у чытальнай зале.

Сярод бібліятэк, размешчаных у сельскай мясцовасці, трэцяе месца заняла Лоеўская цэнтральная раённая бібліятэка за стварэнне і паспяховае дзейнасць ў ёй «Лоеўскай батлейкі». Яна з’явілася дзякуючы ўдзелу бібліятэкі ў праекце «Ад партнёрства мясцовых музеяў да шырокага трансгранічнага культурнага супрацоўніцтва». Заняткі для дзяцей у тэатры развіваюць фантазію, памяць,

мысленне, артыстычныя здольнасці, маторыку рук і пальцаў, рухальную актыўнасць. Удзельнікі сталі лепш чытаць, размаўляць на беларускай мове, у некаторых палепшылася паспяховасць у школе. Гледачамі інтэрмедыяў выступаюць чытачы, дзеці, якія наведва-

персаналіях, звязаных з выдавецкай дзейнасцю. Ахарактарызаваныя 24 выданні (без уліку іх перайменавання), прыводзяцца цікавыя факты з пункту гледжання гісторыі, ідэалагічнага зместу і масавасці.

Найлепшай сярод бібліятэк, размешчаных у сельскай мясцовасці, стала Завалочыцкая сельская бібліятэка сеткі публічных бібліятэк Глускага раёна за пошукавую і даследчую працу па вывучэнні роднага краю і стварэнні інфармацыйнага рэсурсу «Завалочыцкі край». У рамках мэтавай праграмы «Мой родны кут – мой клопат і мой лёс» (2018 – 2020 гг.) бібліятэкарам сабраная вялікая колькасць матэрыялаў з гісторыі вёскі. На падставе яго створаны электронны краязнаўчы рэсурс «Завалочыцкі край», што прадстаўляе ўнікальныя звесткі з гісторыі, цікавыя факты аб знакамітых земляках, гістарычных матэрыялах аб ваенных падзеях, успаміны жыхароў пра жыццё вёскі, партызанскі рух краю, вершы, легенды, паданні.

Дыпломам другой ступені ў гэтай намінацыі адзначаная Ляхавіцкая цэнтральная раённая бібліятэка імя Янкі Купалы Ляхавіцкай раённай цэнтралізаванай бібліятэчнай сістэмы за плённую пошукавую і даследчую працу па вывучэнні, сістэматызацыі і захаванні тапанімічных матэрыялаў аб раёне; за стварэнне рэсурсу «Мова маёй зямлі: тапанімічны слоўнік Ляхавіччыны» і яго папулярнасцю ў віртуальнай прасторы. Слоўнік мае навукова-папулярныя эцюды пра паходжанне назваў геаграфічных аб’ектаў раёна. Пры іх падаюцца геаграфічныя, гістарычныя, этнаграфічныя звесткі, народныя легенды і паданні, старажытныя і сучасныя іх варыянтны, меркаванні на конт паходжання.

Сярод гарпасялковых і сельскіх бібліятэк найлепшай прызнаная Квасоўская сельская бібліятэка, філіял Гродзенскага раённага культурна-інфармацыйнага цэнтра, за распрацаваны электронны краязнаўчы рэсурс «Гартаючы старонкі гісторыі Квасоўкі», які ўключае інфармацыйныя матэрыялы, фотаматэрыялы, фактаграфічныя і бібліяграфічныя звесткі пра вёску. Пад час распрацоўкі і стварэння рэсурсу праводзіліся гутаркі з жыхарамі, запісваліся іх успаміны, вывучаліся архіўныя матэрыялы. Рэсурс актыўна выкарыстоўваецца пры падрыхтоўцы і правядзенні мерапрыемстваў як у бібліятэцы, так і ў іншых установах і арганізацыях.

Вольга КАКШЫНСКАЯ,
галоўны бібліятэкар
навукова-даследчага аддзела
бібліятэчнага ўстава НББ

Пацвярджэнне выключнасці і індывідуальнасці кожнай бібліятэкі

(Заканчэнне. Пачатак на стар. 5)

Трэцяе месца ў намінацыі прысуджанае Гродзенскай гарадской цэнтральнай

бібліятэцы імя А. Макаёнка Цэнтралізаванай бібліятэчнай сістэмы г. Гродна за

створаны інфармацыйны рэсурс «Аляксей Карпюк. Музей жыцця і творчасці», прымеркаваны да 100-годдзя з дня нараджэння пісьменніка і грамадзяніна. Музей А. Карпюка – гэта комплекс электронных дакументаў рознага фармату, персанальная база дадзеных з фактаграфічным, поўнатэкставым і бібліяграфічным напаўненнем. Ён змяшчае тэматычныя залы, што знаёмяць з падрабязнай біяграфіяй, успамінамі сяброў, знаёмых, родных, водгукамі і рэцэнзіямі на творчасць, прысвячэннямі паэтаў і мастакоў, фотаздымкамі, відэаролікамі, поўнай бібліяграфіяй выданняў пісьменніка, кніг і публікацыяў пра яго асобу і творчасць.

Сярод бібліятэк, размешчаных у сельскай мясцовас-

ці, найлепшай стала Ліноўская сельская бібліятэка Пружанскай цэнтралізаванай бібліятэчнай сістэмы за мэтанакіраваную пошукавую дзейнасць па даследаванні матэрыялаў пра тэрыторыю Ліноўскага сельскага Савета ў час Вялікай Айчыннай вайны і стварэнне ўнікальнага выдання «Памяць павінна жыць вечна». Цягам многіх гадоў бібліятэкары па крупінках збіралі матэрыялы аб падзеях ваеннага ліхалецця, які потым сістэматызавалі і ўвасобілі ў выданне. У ім распавядаецца аб часах акупацыі на тэрыторыі Ліноўскага сельсавета, вызваленні яе ад намецка-фашысцкіх захопнікаў, аднавяскоўцах, якія загінулі і прапалі без вестак у гады той вайны; прыводзяцца ўспаміны ветэранаў і іх родных, спісы ўдзельнікаў вайны.

Якасны вынік праведзенага конкурсу – гэта пацвярджэнне выключнасці і індывідуальнасці кожнай бібліятэкі, высокага прафесійнага і творчага майстэрства бібліятэчных спецыялістаў краіны.

І зноў конкурс працягваецца... Наперадзе вялікая і цікавая праца па набыцці новых каштоўных напрацовак і прафесійнага досведу ў справе адраджэння нацыянальнай мовы, культуры, гісторыі, літаратуры, фальклорна-этнаграфічнай спадчыны пры падрыхтоўцы матэрыялаў да наступнага, юбілейнага XXX, конкурсу.

**Вольга КАКШЫНСКАЯ,
галоўны бібліятэкар навукова-даследчага аддзела
бібліятэказнаўства НББ**

